

Accountantsmagazine

Het vakblad voor de mkb-accountant en het accountantskantoor

Koninklijke
Metaalunie:
'Ken je **doelgroep**'

Cyber: de dreiging
van vandaag en
van de toekomst

Wat doen
Kamerleden
voor **zzp'ers**?

Nummer 2, juni 2016

 novak

DUKERS & BAELEMANS

VERKORTE LEERGANG FINANCIËLE PLANNING

Wilt u als accountant ook financiële planning versorgen voor uw klanten, dan is de verkorte Leergang Financiële Planning iets voor u. Duktors & Baelemans verzorgt sinds 25 jaar opleidingen in het taken van financiële planning. In samenwerking met de NBA heeft zij een speciaal voor de accountants de verkorte Leergang Financiële Planning ontwikkeld. In de verkorte Leergang Financiële Planning staan kennis en vaardigheden op het gebied van financiële planning centraal.

- De leergang duurt 5 maanden
- 11 colleges van 14.00 tot 21.00 uur
- Topdocenten met praktijkervaring
- Tijdens de colleges wordt naast de theorie uitgebreid aandacht besteed aan praktijkvoorbeelden
- Uitgebreide oefening
- Digitale leeromgeving met online materiaal
- Handleiding voor administratieve vragen tijdens de cursus
- 48 NBA punten

NBA

De Verkorte Leergang
Financiële Planning kost
€ 2495,-
en is vrij van btw.

www.duktors-baelemans.nl

DUKERS &
BAELEMANS

Inhoud

Vereniging Novak

- 05 Column Novak
- 06 'Ken je doelgroep'
- 09 Column Adviescollege

Stichting Novak

- 10 Vooruitzichten op middel-lange termijn positief
- 12 Cyber: de dreiging van vandaag en van de toekomst
- 16 Pensioengevolgen bij fusies en overnames

- 18 Is uw boekhoudsoftware nog wel van deze tijd?
- 22 Wat doen Kamerleden voor zzp'ers?
- 24 Toekomst pensioen in eigen beheer: deel 3

Novak Opleidingen

- 26 Uitbreiding en verbreding van de adviesrol
- 28 Opleider voor Accountancy-MKB en -Finance
- 30 Trainingen uitgelicht

Colofon

Accountantsmagazine
het vakblad voor de
mkb-accountant en
het accountantskantoor

Vierde jaargang

Redactie
Guus Ham
directeur Novak
Drs. Leendert Haaring
senior medewerker communicatie

Redactieadres

Postadres:
Postbus 7984
1008 AD Amsterdam
Bezoekadres:
Koninginnegracht 5
2514 AA Den Haag
of Antonio Vivaldistraat 2-8
1083 HP Amsterdam (NBA)
Telefoon: 070 - 3524002
of 020 - 3010320
E-mail: novak@novak.nl
Website: www.novak.nl

Abonnementen

U ontvangt dit blad als uw kantoor lid is van Novak of als u persoonlijk lid bent. U kunt ook een los jaarabonnement afsluiten op Novak accountantsmagazine. Dit kost 75 euro per jaar. Opzegging kan uitsluitend per kalenderjaar en moet vóór 15 oktober, voorafgaand aan het nieuwe contributiejaar, schriftelijk worden gemeld.

Advertenties

Guus Ham
telefoon: 06 - 51186741
e-mail: g.ham@novak.nl

Kopij

Leendert Haaring
telefoon: 06 - 83524362
e-mail: l.haaring@novak.nl

Vormgeving

BADE
www.bade.nl

© Niets uit deze uitgave mag worden veeelvoudigd, opgeslagen in een geautomatiseerd gegevensbestand en/of openbaar gemaakt in enige vorm of op enige wijze, hetzij elektronisch, mechanisch, door fotokopieën, opnamen of op enige andere manier zonder voorafgaande schriftelijke toestemming van de uitgever.

 novak

HET NIEUWE SAMENWERKINGSPLATFORM VAN UW PRAKTIJK HEET CASEWARE CLOUD

CaseWare Cloud is het nieuwe platform waar uw teamleden, uw cliënten en u elkaar online ontmoeten, taken afstemmen, (live) gesprekken voeren en documenten uitwisselen. Waar dossiers centraal gevormd worden en u realtime beleeft wat er zich afspeelt rond uw opdrachten. U zit midden in de dynamiek van strak georganiseerde en prettig gefaciliteerde activiteiten.

Het unieke van het wereldwijd gebruikte CaseWare Cloud is dat het bovendien samenwerkt met zowel de bestaande Nederlandse on premise applicaties als de vernieuwde CaseWare Online applicaties voor jaarrekeningrapportage en samenstellingsopdrachten. Zelfs binnen hetzelfde scherm. Daardoor kunt u ongestoord werken, uw energie in uw eigen taken steken en uw aandacht op uw opdrachten richten.

Het summum van samenwerking tussen mensen, systemen en weltechniek vanuit een online benadering.

**BEYOND
THE BALANCE**

**LOG ON IN OP
CASEWARE CLOUD!**

SOFTWARE VOOR DE SAMENSTEL-, CONTROLE- EN ADVIESPRAKTIJK

CASEWARE.NL

MARCO MOLING

Beeldvorming

Elke mkb-accountant ziet zijn of haar wereld vanuit een eigen referentiekader. Een bril die altijd gekleurd is, want er bestaat niet één waarheid. Invloeden, deels in de opvoeding meegekregen, levenservaring, waarden en overtuigingen spelen daarbij een belangrijke rol. Elke dag weer wordt u beïnvloed door uw omgeving via geraffineerde marketinguitingen en wordt u onbewust gestuurd in een door de afzender van de boodschap gewenst gedrag. Dit gebeurt ook in de accountancy.

Denk aan de diverse nieuwsbrieven die u dagelijks ontvangt en de opinies en artikelen die u leest op verschillende websites. Het is een overweging waard om toch af en toe eens kritisch te kijken naar de achtergronden van de verstrekker van de boodschap. Het wordt pas echt

ken van de verslechter van de balansrap. Het wordt pas echt kwalijk als de 'onafhankelijkheid' in het gedrang komt. Als bijvoorbeeld uit 'onafhankelijk' onderzoek blijkt dat een bepaald softwarepakket het beste scoort, terwijl de eigenaren van de organisatie die het onderzoek hebben uitgevoerd ook belangen hebben in het softwarehuis. Of dat de mkb-accountant een probleem wordt aangepraat over financieringskennis via een 'onafhankelijke' columnist, terwijl diezelfde columnist een eigen opleidingsprogramma aanbiedt ten behoeve van financieringen.

Een zijspiong richting onze eigen NBA is ook snel gemaakt. De NBA komt natuurlijk op voor de belangen van de mkb-accountant. De beroepsorganisatie heeft een helpdesk, een mkb-bundel uitgebracht en zelfs een mkb-commissie. Einde discussie toch? Om de discussie dan nog dieper te voeren dien je je echt te verdiepen in wat deze activiteiten echt inhouden. Ondertussen is de gemiddelde mkb-accountant al afgehaakt. De klant wacht, belt, mailt en eist de tijd op. Daar-

mee is het probleem van de verkeerde beeldvorming niet opgelost. Dat blijft bestaan. Sterker nog, door niet te verdiepen in de achtergronden en te reageren op de verstrekte boodschap lijkt het er in de beeldvorming op dat iedereen het wel heel erg goed vindt.

Als laatste voorbeeld wil ik nog even aan onze opinie refereren over de nieuwe governance-structuur bij de NBA. Meer dan 300 'likes' kregen wij. De meeste ooit uit de geschiedenis van Accountant.nl. Maar wat zegt dat? Dat de anonieme 'likers' het eens waren met het volledige stuk? Dat zij sympathie koesterden voor Novak? Zegt u het maar. Overigens welke perceptie ontstaat er bijvoorbeeld bij politici, media en andere belanghebbenden bij het zien van zoveel 'likes'? Onze maatschappij wordt steeds vluchtiger en oppervlakkiger. Het inzetten van moderne communicatie kan dan wel hip zijn. Echter, via 'likes' een 'oordeel' geven over een opinie kan misschien werken voor een platform als Facebook, maar niet voor een beroepsorganisatie die juist via een professionele oordeelsvorming het vertrouwen dient terug te winnen van het maatschappelijk verkeer.

Drs. Marco Moling AA RA
Voorzitter vereniging Novak

‘Ken je doelgroep’

Koninklijke Metaalunie:

Koninklijke Metaalunie behartigt de collectieve en individuele belangen van zo'n 13.000 leden werkzaam in de metaal, van eenpitters tot bedrijven met wel honderd medewerkers. Hoofd Communicatie Peter Dannenburg licht toe hoe Metaalunie haar leden bijstaat.

Leendert Haaring

Koninklijke Metaalunie is de grootste ondernemersorganisatie voor het midden- en kleinbedrijf in de metaal. Metaalunie richt haar activiteiten op bedrijven die actief zijn in uiteenlopende sectoren: van machine- en apparatenbouw tot meet- en regeltechniek, van metaalwaren tot plaatbewerking, en van jachtbouw tot landbouwmechanisatie.

Vijfhonderd telefoontjes

Door frequent contact met haar leden heeft Metaalunie een duidelijk beeld van de ondersteuning waar zij behoefte aan hebben. “Onze leden weten ons te vinden”, vertelt Peter Dannenburg, hoofd Communicatie bij Koninklijke Metaalunie. “Gemiddeld krijgen wij hier in Nieuwegein ongeveer vijfhonderd telefoontjes per dag. Wij horen dus waar onze leden in de praktijk tegenaan lopen. Daarnaast hebben wij buitendienstwerkers, die de leden op locatie bezoeken. Uiteraard volgen onze beleidsmedewerkers ook de ontwikkelingen op het gebied van wet- en regelgeving op de voet. Daar spelen wij waar nodig op in.”

Netwerk

Koninklijke Metaalunie behartigt al meer dan honderd jaar de collectieve belangen van het mkb in de metaal, onder andere door zitting te nemen in overlegorganen en door politieke invloed uit te oefenen in Den Haag. Belangenbehartiging speelt ook regionaal een belangrijke rol. Elk lid wordt ingedeeld bij een van de tien Metaaluniedistricten. Vanuit de districtbesturen, bestaande uit zeven actieve leden, worden rechtstreeks de leden van de Raad van Bestuur aangewezen. Ook worden vanuit de districten de leden benoemd van de Bondsraad, de algemene ledenvergadering van Metaalunie, die één keer per jaar wordt gehouden. Leden die dat ambiëren, kunnen dus een actieve rol krijgen binnen Metaalunie.

“Belangrijk voor de Metaaluniedistricten zijn de netwerk- en themabijeenkomsten”, vertelt Dannenburg. “Sommige bijeenkomsten worden door de districten zelf georganiseerd als het thema een lokaal vraagstuk betreft. Zo kan in een bepaalde regio bijvoorbeeld het gebrek aan scholingsmogelijkheden spelen. Bij bredere thema's, bijvoorbeeld de cao of de afschaffing van de VAR, organiseren wij de netwerkbijeenkomsten samen met de districten. Gemiddeld worden jaarlijks tussen de 80 en 110 bijeenkomsten georganiseerd. Daar kunnen vragen worden gesteld, maar zij hebben ook een netwerkfunctie. Leden kunnen met elkaar sparren over zaken waar zij tegenaan lopen.”

Ledenservice

Misschien wel het belangrijkste voor leden van Metaalunie is de ledenservice. “Men sluit zich met name aan bij Metaalunie vanwege de individuele belangen-

behartiging. Voor alleen de collectieve belangenbehartiging wordt niemand lid van Metaalunie. Dat is iets van vroeger, om de solidariteit tussen vergelijkbare bedrijven te ondersteunen. Met ledenservice ondersteunen wij de ondernemer in de breedte. Wat moet je allemaal doen als je jouw eerste medewerker aanneemt? Met een dergelijke vraag krijgt menig ondernemer te maken. Daarin bieden wij bijvoorbeeld ondersteuning.”

Metaalunie geeft leden toegang tot kortingen en gunstige tarieven voor onder andere arbozorg, incasso, cursussen en trainingen, het verbeteren van de bedrijfsvoering en rechtsbijstand.

Daarnaast kan een team van adviseurs leden zonder extra kosten voorzien van sociaaljuridisch, bedrijfseconomisch, bestuursrechtelijk en fiscaal advies. Menig Metaalunielid maakt gebruik van deze dienstverlening.

Branches

Naast collectieve en individuele belangenbehartiging spelen branchegroepen een belangrijke rol. “Metaalunie heeft een heterogene achterban. In de districten komen algemene werkgeversbelangen aan bod. In de branchegroepen komen homogene groepen van bedrijven op landelijk niveau bij elkaar, die samen branchespecifieke problemen onder de loep nemen. Er zijn ruim veertig branchegroepen bij Metaalunie ondergebracht. Die hebben ook een bestuur met actieve ondernemers en die werken samen met een van onze branchemanagers.”

Aandachtspunten

Onlangs heeft Metaalunie het beleidsplan herzien. Daar zijn zes aandachtspunten uit gekomen, waar Metaalunie zich de komende jaren extra op zal richten:

1. Individualisering van klanten en werknemers vraagt om maatwerk en flexibiliteit.
2. Digitalisering en technologische vernieuwing vergen een aanpassing van bedrijfsvoering, productie en product. Die investering in de aanpassingen moeten gefinancierd kunnen worden.
3. Wijzigingen in de structuur van de maakindustrie vragen om een visie op de huidige en toekomstige positie in de keten en de samenwerkingspartners.
4. Roep om duurzaamheid en de schaarste van materialen vereisen aandacht voor circulariteit en een goede kennis van materialen.
5. Flexibilisering van de arbeidsmarkt en de kwaliteit van het beroeps- onderwijs vereisen aandacht voor de beschikbaarheid en kwaliteit van voldoende vakmensen die duurzaam inzetbaar zijn.
6. De relatief kleine en nauwelijks groeiende binnenlandse markt vereist dat bedrijven voor hun groei direct of indirect zijn aangewezen op buitenlandse markten.

Kennisbank

Metaalunie informeert haar leden over actuele ontwikkelingen via de wekelijkse elektronische nieuwsbrief en via Metaal & Techniek, het verenigingsblad van Metaalunie. In het maandelijkse Bulletin vinden leden actuele informatie over onderwerpen als wettelijke regelingen, vergunningenprocedures, export en cursussen. Ook de website www.metaalunie.nl is een belangrijk communicatiemiddel. "Aan de voorkant vinden leden nieuws en de agendasetting. Via een login krijgen zij toegang tot de kennisbank, die essentiële informatie bevat voor een metaalondernemer. Denk aan wetgeving rond personeel, maar ook aan machinerichtlijnen en beveiliging. Je vindt er zelfs informatie over de juiste plek van een boormachinekapje en de rode knop. Een

Benchmark

Voor het analyseren van de geproduceerde cijfers zouden accountants benchmarkcijfers uit de branche kunnen gebruiken. "Werk je met maand- of kwartaalrapportages en vergelijk je de cijfers met die van concurrenten, dan heb je als accountant meerwaarde als je de ondernemer kunt uitleggen waarom bijvoorbeeld zijn cijfers minder gunstig uitvallen en hoe die kunnen worden verbeterd. Dat kun je overigens alleen als je verstand hebt van de business van de klant en dat vraagt om branchespecialisatie. Je hoeft je niet te specialiseren in één branche, maar je kunt je op drie of vier branches richten. Uiteindelijk moet je kennis van de branche van jouw klant hebben om goed te kunnen adviseren. Ken je doelgroep, daar draait het ook hier om."

"Om die rol van vertrouwenspersoon goed te kunnen blijven invullen, moet je zorgen dat je meer kan dan netjes boekhouden en jaarrekeningen opstellen."

gemiddeld lid van Metaalunie moet zijn eigen staffunctie invullen. Daarin bieden wij ondersteuning. Via de kennisbank krijgen onze leden te allen tijde toegang tot de juiste informatie."

Tussentijdse rapportages

Als organisatie werkzaam voor ondernemers uit het midden- en kleinbedrijf ziet Metaalunie ook genoeg werk van mkb-accountants voorbij komen. "Fiscaal zijn accountants goed op de hoogte, maar op het gebied van bedrijfskundige en bedrijfseconomische kennis valt nog veel te winnen en juist daar zit de ondernemer op te wachten. De core business van de accountant, het samenstellen van de jaarrekening, verdampt. Die jaarrekening wordt straks met een simpele druk op de knop gemaakt. Ondernemers zitten daar niet meer op te wachten. Accountants moeten zich op tussentijdse rapportages gaan richten en daar managementinformatie uit halen, op basis waarvan zij de ondernemer adviseren. Als accountant ben je de controller van de ondernemer. Maak je tussentijdse rapportages, dan is die jaarrekening ook zo gemaakt."

Klankbord

Van oudsher wordt de accountant als de vertrouwenspersoon van de ondernemer gezien. Die rol moet de accountant goed blijven invullen om zijn onderscheidend vermogen te benadrukken, aldus Dannenburg. "Leden bellen ons hier vaak over evenementen. Denk aan opvolging, dreigend faillissement, grote investering in een bedrijfspand of machine, reorganisatie en financieringsproblemen. Voor veel van die zaken kunnen zij ook bij hun accountant terecht. Blijkbaar vinden sommigen bij hun accountant geen klankbord en dat is een gemiste kans, want de accountant heeft als de vertrouwenspersoon een bevoorrechte positie. Heb je als ondernemer problemen op het werk of thuis, dan worden die meestal met de accountant gedeeld. Om die rol van vertrouwenspersoon goed te kunnen blijven invullen, moet je zorgen dat je meer kan dan netjes boekhouden en jaarrekeningen opstellen en inzichtelijk maken wat jij allemaal nog meer voor jouw klant kunt betekenen, én een blik op de buitenwereld bieden. Goede communicatie is daarbij essentieel."

CAREL VERDIESEN

Foto: RoyalPrint

Governance

Ik word er steeds beter in merk ik, in de Engelse taal. Je gaat ook meedoen omdat je niets anders ziet: op televisie, op internet en in de krant, drie overigens prima Nederlandse woorden. "OMG, ik ben flabbergasted door jouw performance", is bijvoorbeeld een heel gebruikelijke uitspraak in een Nederlandse search naar een artist met een x-factor (leuk verkoopbaar smoeltje) op RTL. De laatste jaren neemt dit een grote vlucht en je mag ervan vinden wat je wilt, maar het is niet te stoppen in een globaliserende economie als de onze. Ik werd mij er het eerst van bewust in 2003 met de code Tabaksblat, de corporate governance-code voor ondernemingen in Nederland. Ik ben toen gaan opzoeken wat het woord precies betekent. Iedereen had het erover; het voelde alsof ik iets belangrijks had gemist. Corporate governance betekent "het besturen van een organisatie".

"Het is belangrijk om niet de kans te missen de mkb-accountant op een goede manier te verankeren in de governance van de NBA."

De NBA heeft nu plannen om het besturen van de organisatie anders te gaan inrichten. De noodzaak wordt gevoeld, mede op basis van een enquête onder de leden, om slagvaardiger te zijn, de pluriformiteit meer recht te doen en het maatschappelijk verkeer (eerder) te betrekken bij wat ons bezighoudt. Op het moment dat ik dit schrijf, is er de mogelijkheid om te reageren op de plannen en in het najaar zal tijdens een extra ledenvergadering een klap op de definitieve plannen moeten worden gegeven.

Vergeet de herziene standaard 4410, de nieuwe kwaliteitsstandaarden (NVKS) en de EU-regelgeving op de wettelijke controle. Dit is pas belangrijk! Wie gaat wat bepalen over onze werkzaamheden, hoe en wanneer? Om die reden heb ik de moeite genomen om de stukken te lezen en, op persoonlijke titel, deel te nemen aan de consultatie met een reactie. Er zitten zeker goede aspecten aan de voorstellen, maar het is belangrijk om niet de kans te missen om de mkb-accountant op een goede

manier te verankeren in de governance van de NBA. In de huidige voorstellen is daarin niet voorzien. Sterker nog, de stem zal verloren gaan in het geweld van de diverse gremia die gevuld zijn met deelnemers met een blik naar het grootbedrijf. Belangrijk, maar het halve verhaal.

Ik pleit voor een splitsing van de Ledengroep Openbaar Accountants (LOA) in een LOA voor mkb-accountants en een LOA voor de wettelijke controle-accountants. De LOAmkb heeft het primaat bij de ontwikkelingen in het mkb en de LOAcontrole bij de wettelijke controle. Natuurlijk zitten daar haken en ogen aan, want de wettelijke controle vindt deels plaats in het mkb en er zijn ook controlerend accountants die samenstellen. Maar om de discussie over definities hier open te gooien: mkb betekent wat mij betreft dan micro- en kleinbedrijf. Midden- en grootbedrijf zitten dan zoals bepaald in BW2 bij de wettelijk controleurs. De commissie mkb kan opgaan in LOAmkb en OPAK bij LOAcontrole. Dat scheelt twee gremia. Voor de leden die zich bij beide groepen thuis kunnen voelen, in goed Engels: "the choice is yours".

Carel is vicevoorzitter van het Adviescollege voor Beroepsreglementering van de NBA en bestuurslid van de vereniging Novak.

Kengetallen Accountancy 2016:

Vooruitzichten op middellange termijn positief

De 'Kengetallen Accountancy', een uitgave van Full•Finance Consultants en stichting Novak in samenwerking met ABN AMRO, is verschenen. Met deze handreiking voor eigenaren en managers van accountants-, belastingadvies- en administratiekantoren kunnen kantoren de eigen organisatie kritisch tegen het licht houden en daar waar nodig verbeteren.

Marcel Maassen

“De zzp’er is een niet meer weg te denken ondernemer, die in veel branches de flexibele schil vormt.”

Foto: RoyalPrint

De kengetallen zijn deels gebaseerd op bedrijfseconomische richtlijnen en deels op kengetallen die specifiek op de accountancy van toepassing zijn. Een deel van de kennis heeft Full•Finance Consultants opgedaan bij adviestrajecten voor diverse accountantskantoren. Een ander deel is verkregen uit het jaarlijkse benchmarkonderzoek van Full•Finance Consultants, stichting Novak en ABN AMRO, een onderzoek waar alle kantoren in de accountancy aan kunnen deelnemen. Door de diverse kengetallen met elkaar te combineren, komen kantoren meer te weten over het succes en de gezondheid van hun organisatie. Meten zij zelf periodiek, dan kunnen zij trends signaleren.

Algemeen beeld

In 2015 was sprake van 2 procent economische groei, die zich naar verwachting in 2016 en 2017 doorzet. Het CPB gaat uit van een groei in 2016 van 1,8 procent en in 2017 van 2 procent. Diverse belangorganisaties (zoals MKB-Nederland) streven naar 3 à 4 procent groei. Gelet op de open economie van Nederland en de afhankelijkheid van buitenlandse markten, is dat de komende jaren lastig te halen. De Nederlandse economische ontwikkeling is van twee pijlers afhankelijk: export en consumentenbestedingen. De export is zelfs in de crisisjaren 2009 tot en met 2013 op een positief peil gebleven. De consumentenbestedingen daarentegen bleven in die periode achter. Daar kwam in 2015 echter verandering in. De woningverkoop bereik-

ten met bijna 180.000 het hoogste aantal sinds 2008. Het aantal verkopen zal dit aantal in 2016 met 10.000 tot 15.000 overtreffen. Het consumentenvertrouwen en de lage hypotheekrente liggen aan de basis van de hogere woningverkoop.

Ondernemerslandschap

We zien een structurele verandering in het ondernemerslandschap. De zzp’er is een niet meer weg te denken ondernemer, die in veel branches de flexibele schil vormt. Inmiddels zijn er bijna 1 miljoen zzp’ers, waarbij een gedeelte het ondernemerschap semi-hobbymatig bedrijft.

Daarnaast vallen nog steeds forse groepen werknemers weg. De sterke afname in administratieve beroepen gaat nog steeds door en de afgelopen maanden stonden diverse grote faillissementen in de retailbranche op de voorpagina’s. Voor een belangrijk deel komen de winkels van deze retailketens niet meer terug. Dit zijn ontwikkelingen die structurele veranderingen met zich meebrengen voor de accountancy.

Accountancy

De resultaten in het benchmarkrapport van november 2015 lieten wederom een tweeledig beeld zien in de accountancy. Aan de ene kant had 67 procent van het aantal kantoren een normaal rendement. Aan de andere kant had 22 procent van de kantoren na aftrek van een genormaliseerde arbeidsbeloning voor de vennoten te

maken met ‘virtueel verlies’. Ook zit 11 procent met een minimale overwinst.

Uit de inventarisatie van Full•Finance Consultants van begin 2016 blijkt een groei van het aantal fusies, overnames en samenwerkingen in 2015. Ten opzichte van begin februari vorig jaar meet Full•Finance Consultants ongeveer evenveel transacties als vorig jaar. Full•Finance Consultants verwacht dan ook dat het aantal transacties in 2016 ongeveer even groot zal zijn als in 2015. Opvallend is dat het aantal fusies in 2016 is toegenomen en dat het aantal overnames is afgenomen.

Aan de aanbodzijde is de stijging ingegeven door verschillende motivaties. Leeftijd is de belangrijkste reden om de praktijk of het aandeel te verkopen. Daarbij zien we zowel interne opvolging als externe partijen die zich als koper aandienen. Ook zien we het verschil van inzicht in het te voeren kantoorbeleid als motivatie om de markt op te gaan.

Goodwill

Er wordt nog steeds goodwill betaald. De langjarige tendens is gemiddeld gezien licht dalend (omgerekend naar factor van de omzet). De financiering is gemiddeld gezien niet meer 100 procent. Er wordt door een financier meer zekerheid verwacht in de zin van gedeeltelijke inbreng eigen geld of garantstelling. Ook in opkomst is het onderling financieren door bijvoorbeeld de uittreder van de intreder.

Werkgelegenheid

In de accountancy zagen we de afgelopen jaren een beeld van een forse verlaging van het aantal fte’s. In de top 30 (waar circa 50 procent van de arbeidsplaatsen zijn) was de afname ruim 14 procent, waarbij de omzet in dezelfde periode met 7 procent daalde. De oorzaak van de verlaging van het aantal fte’s is de gerealiseerde efficiëntieslag als gevolg van digitalisering. De klappen vallen met name bij medewerkers van de administratieve verwerking.

Toch zien we in de afgelopen 2 à 3 jaar een toenemende vraag naar hoogopgeleide medewerkers (relatiebeheerders, accountants, fiscalisten, adviseurs). Deze medewerkers zijn nodig om de lijnen uit te zetten. Het afgelopen jaar nam de vraag zelfs met 25 procent toe (bron Yacht). Ook stromen er meer studenten de opleiding in. Accountantskantoren bieden medewerkers steeds meer de kans om de AA-opleiding te volgen als interessante arbeidsvoorwaarde.

Benchmarkonderzoek

In juni 2016 start het jaarlijkse benchmarkonderzoek. Accountantskantoren kunnen daar kosteloos aan deelnemen. Het benchmarkrapport zal in november 2016 worden gepresenteerd op benchmarkbijeenkomsten in Amsterdam, Rotterdam en Eindhoven.

Voor meer informatie zie de websites stichting.novak.nl en www.fullfinance.nl.

Cyber:

de dreiging van vandaag en van de toekomst

Mocht bij u nog de illusie leven dat een cyberaanval op uw kantoor niet kan voorkomen, dan moeten wij u helaas medelen dat dit slechts 'wishful thinking' is. Ook uw kantoor kan interessant zijn voor een cyberaanval.

Perry Steenvoorden

Als accountant beschikt u over veel privacygevoelige informatie. Vanwege uw geheimhouding verwachten cliënten dat u de vertrouwelijkheid van die gegevens, waaronder die van digitale gegevens, waarborgt. U bent verantwoordelijk voor een veilige opslag van de verstrekte informatie, ook als u derden hebt ingeschakeld om dit te regelen. Een saillant detail in dit kader is dat de meeste serviceproviders de aansprakelijkheid betreffende de veiligheid van uw netwerk(verbindingen) uitsluiten dan wel vergaand beperken.

Wat is cyber?

Als men heden ten dage het begrip cyber in de mond neemt, doelt men vaak op 'cybercrime': criminaliteit waarbij gebruik wordt gemaakt van het internet en/of telecommunicatienetwerken, ofwel criminaliteit met ICT als middel én doelwit. Als gevolg van cybercriminaliteit kan er sprake zijn van het lekken van informatie. Bij een lek zal een cliënt u aanspreken, niet uw provider.

Er is sprake van een cyberincident als inbreuk wordt gemaakt op het netwerk van uw kantoor. Daarnaast spreekt men van een datalek wanneer er daadwerkelijk beveiligde persoonsgegevens worden geopenbaard. Gegevens vallen in handen van derden die geen toegang tot die gegevens zouden mogen hebben of ter beschikking gestelde persoonsgegevens worden/blijken op een

onrechtmatige wijze verwerkt. Vaak gaat het om een beveiligingsprobleem, maar ook nalatigheid van een medewerker (bijvoorbeeld het zenden van informatie naar een verkeerd e-mailadres, het verliezen van een USB-stick of mobiele telefoon etc.) kan tot een datalek leiden.

Cyberincidenten

Dagelijks lezen we berichten in de media over cyberincidenten. Alleen al in Nederland kost cyber 10 miljard euro per jaar. Denk bij cyberincidenten aan de volgende zaken:

- **Phishing:** het oplichten van mensen door ze te lokken naar een valse (bank)website, die een kopie is van de echte website, om ze daar – nietsvermoedend – te laten inloggen met hun inlognaam en wachtwoord of hun creditcardnummer.
- **Malware:** elke software die gebruikt wordt om computersystemen te verstoren, gevoelige informatie te verzamelen of toegang te krijgen tot private computersystemen. Malware wordt gedefinieerd door middel van zijn kwade opzet. Software die onopzettelijk kwaad veroorzaakt valt hier dus niet onder.
- **DDOS-aanvallen:** pogingen om een computernetwerk of dienst onbruikbaar te maken voor de bedoelde gebruiker. De poging(en) om het doelwit onbruikbaar te maken wordt vanuit meerdere computers tegelijk uitge-

voerd. De eigenaren van de computers die de aanvallen uitvoeren hoeven zich niet bewust te zijn dat hun computer hiervoor wordt gebruikt.

- **Hacking:** het door onbevoegde derden zonder toestemming binnendringen van een computernetwerk door de beveiliging te doorbreken. Niet altijd met de bedoeling om illegaal informatie toe te eigenen, maar veelal om aan te tonen dat het netwerk onvoldoende beveiligd is.
- **Spam:** het ongewenst ontvangen van electronic mail of ongewenste (vaak commerciële) informatie in nieuwsgroepen.
- **Afpersing:** het van buitenaf binnendringen van het netwerk van uw kantoor met als doel financieel nadeel toe te brengen. Dat kan door een virus te verspreiden, waardoor het netwerk van uw kantoor geheel wordt geblokkeerd, waarna uw kantoor vervolgens een 'ransom-mail' ontvangt met de mededeling dat het netwerk weer zal worden vrijgegeven na voldoening van een in het mailbericht genoemd bedrag. Een andere vorm is het dreigen vertrouwelijke informatie vrij te geven.

Wat de oorzaak van een 'lekkage' ook is, het feit dat vertrouwelijke informatie op straat komt te liggen, zorgt ervoor dat uw kantoor op diverse gebieden schade lijdt. Het kan de betrokkenen duperen en uw reputatie aantasten. Al met al een aanzienlijke schade- en

kostenpost die zelfs de continuïteit van uw kantoor in het geding kan brengen. Feitelijk is deze schade- en kostenpost tweeledig te kwantificeren:

- **eigen schade:** schade voor uw kantoor en bedrijfsvoering (bijvoorbeeld kosten herstel software, notificatiekosten, kosten public relations etc.);
- **schade van contractuele wederpartijen en/of derden.** Een praktisch voorbeeld: u adviseert een cliënt over een overname. Door een lek komen bedrijfsgevoelige gegevens in de media. Dit beïnvloedt de overnameprijs van uw cliënt in negatieve zin. Uw cliënt houdt u verantwoordelijk en stelt u aansprakelijk.

Wet Meldplicht Datalekken

Per 1 januari 2016 is de Wet Meldplicht Datalekken in werking getreden en is de Wet bescherming persoonsgegevens (Wbp) gewijzigd. Vrijwel alle ondernemingen in Nederland zijn vanaf 2016 verplicht om melding te doen bij de Autoriteit Persoonsgegevens als sprake is van een ernstig datalek. Melding dient zonder onnodige vertraging en in ieder geval binnen 72 uur na ontdekking plaats te vinden. Er dient niet alleen te worden gemeld om wat voor lek het gaat en welke (mogelijke) consequenties een dergelijk lek zal hebben, maar ook welke maatregelen zijn en/of worden genomen om de situatie te herstellen. Daarnaast dient in de meeste gevallen ook diegene wiens persoonsgegevens zijn gelek

geïnformeerd te worden over het incident.

Overtreding van de wet kan leiden tot oplegging van een boete. Er zijn drie boetebandbreedtes, die afhankelijk zijn van het soort overtreding. De verschillende boetebandbreedtes kunnen cumulatief werken. De bestuurlijke boete van de hoogste categorie bedraagt per 1 januari 2016 maximaal € 820.000,- dan wel een boete voor ten hoogste 10 procent van de jaaromzet.

Indien de overtreding niet opzettelijk is gepleegd en er geen sprake is van ernstig verwijtbare nalatigheid, zal de Autoriteit Persoonsgegevens eerst een bindende aanwijzing opleggen voorafgaand aan eventuele oplegging van een bestuurlijke boete. Bij het opleggen van een bestuurlijke boete houdt de Autoriteit Persoonsgegevens rekening met alle omstandigheden van het geval.

- notificatiekosten ter zake een datalek;
- kosten voor forensisch onderzoek naar de oorzaak en dader;
- de mogelijk door de Autoriteit Persoonsgegevens op te leggen boete;
- kosten ter beperking van schade als de 'error & omissions' van de IT-afdeling van uw kantoor.

Daarnaast geldt nog dat in geval er dekking dient te worden gezocht onder verschillende bestaande verzekeringen er op een zeer ongewenst moment van crisis, discussie kan ontstaan tussen verschillende verzekeringen en risicodragers of en, zo ja, welke schadecomponenten mogelijk gedekt zullen zijn onder een specifieke verzekering. Dit leidt tot een ongewenste vertraging op een moment dat juist handelen geboden is.

Uw kantoor

Omdat cyber continue onderhevig is aan verandering vraagt dit onderwerp om een dynamische benadering van uw kantoor waarbij wendbaarheid, flexibiliteit en lerend vermogen cruciaal zijn om de eventuele impact van dit risico voor uw kantoor, cliënten en andere stakeholders zoveel mogelijk te mitigeren. Het advies luidt om periodiek uw situatie te analyseren. In de uit te voeren risicoanalyse dient u niet alleen de interne organisatie van uw kantoor te betrekken, maar dient zeker ook aandacht besteed te worden aan de contractuele relaties met uw IT-leveranciers. De ervaring leert dat contracten met IT-leveranciers vaak verouderd zijn en in geval van crisis of incidenten tot onaangename verrassingen kunnen leiden.

Zorg ervoor dat te nemen maatregelen, zoals die uit een uitgevoerde risicoanalyse naar voren komen, ook daadwerkelijk worden geïmplementeerd in uw dagelijkse processen. Bespreek binnen uw kantoor wie verantwoordelijk is voor dit onderwerp, zodat de juiste personen zich daarvan bewust zijn en adequaat kunnen handelen als de situatie daar om vraagt.

Het inrichten van een actief crisismanagementplan helpt uw kantoor de risico's voortvloeiende uit incidenten beter te beheersen en daardoor kan schade worden beperkt. In geval van een incident is de eerste 24 uur de belangrijkste fase. Een actief crisismanagementplan maakt dat u als kantoor in deze fase niet verlamd raakt, maar adequaat kunt reageren. Om te beoordelen of uw kantoor(organisatie) voldoende voorbereid is op een cyberincident of in geval van crisis adequaat zal reageren hoeft u niet te wachten tot u wordt overvallen door een dergelijk incident. Het uitvoeren van een onaangekondigde crisissimulatie zal uw kantoor nodige heldere inzichten kunnen bieden.

Daarnaast zou het afsluiten van een cyberverzekering een middel kunnen zijn om de financiële risico's te kunnen beheersen, wanneer u onverwachts geconfronteerd wordt met een cyberincident en de daaruit voortvloeiende schade.

Perry Steenvoorden (e-mail: perry.steenvoorden@aon.nl/ telefoon: 020-4305274) is account manager bij Aon Risk Solutions.

Verzekeringen

Bij veel bestaande verzekeringen worden cyber-risico's slechts deels gedekt. De bestaande aansprakelijkheidsverzekeringen, zoals de beroepsaansprakelijkheidsverzekering (BAV), de aansprakelijkheidsverzekering bedrijven (AVB) en de bestuurdersaansprakelijkheidsverzekering (D&O) bieden doorgaans (slechts) dekking voor de schade van derden (onder andere cliënten) en niet voor eigen schade aan uw kantoor. Zij bieden veelal geen dekking voor zuivere vermogensschade, terwijl dit een veel voorkomende schadecomponent is in geval van cyberincidenten. Denk aan extra kosten, verlies van geldelijke waarden, inkomsten en gederfde winst.

Materiële verzekeringen (Brand, Computer en Fraude) en Special Contingency (Kidnap & Ransom) kennen veelal specifieke oorzaken, die de verzekering in werking doen treden. De vraag is of deze verzekeringen in werking zullen treden in geval van een cyberincident. In het algemeen kan gesteld worden dat cyber geen genoemde oorzaak is, op grond waarvan gevolgschade van een cyberincident slechts beperkt gedekt is.

Toegegeven dat bestaande verzekeringen mogelijk gedeeltelijk dekking bieden voor delen van de schade-lijke gevolgen van een cyberincident, zijn onder andere de volgende kosten ongedekt:

- kosten voor incidentmanagement;
- kosten wegens bedrijfsstilstand ten gevolge van een cyberincident;

“U bent verantwoordelijk voor een veilige opslag van de verstrekte informatie, ook als u derden hebt ingeschakeld om dit te regelen.”

Niet het nieuws van alledag, maar elke dag het nieuws

Novak Journaal

- Elke dag het Fiscale nieuws, speciaal voor u geselecteerd
- Dagelijkse fiscale kennistest
- CAOnet
 - Alle CAO's
 - Dagelijks bijgewerkt
 - Wekelijkse nieuwsbrief, maandelijks loonmutaties
- Handboek loonbelasting met verwijzingen naar rechtspraak, besluiten, wetten
- Rekenmodellen
 - Auto van de zaak / privé
 - Hypotheek aflossen of niet etc.

Download onze app in de App Store

t. 020 6272175
redactie@fiscanet.nl

www.fiscanet.nl

085 4015700
www.hboaa.nl

opleidingen voor de
**ACCOUNTANCY
MKB & FINANCE**

**Wij zijn klaar voor de nieuwe AA-opleiding
Kies de opleiding die bij je toekomst past ..**

- Accountancy - MKB AA nieuwe stijl
- Accountancy - Finance AA nieuwe stijl
- Accountancy - AA huidige opleiding
- MBA - VBA - SPD erkende opleidingen

Pensioengevolgen bij fusies en overnames

In het bedrijfsleven vinden regelmatig fusies en overnames plaats. Deze hebben een grote impact, onder meer op de werknemers en hun rechten en plichten. De pensioenregeling speelt hierbij altijd een belangrijke rol.

Albert Hoogeveen

Bij een aandelenfusie worden verschillende ondernemingen samengevoegd door overdracht van aandelen. Bijvoorbeeld:

- de ene rechtspersoon krijgt de meerderheid van de aandelen in de andere rechtspersoon;
- de overgenomen onderneming behoudt zijn eigen rechtspersoonlijkheid;
- de ondernemingen/rechtspersonen blijven bestaan.

Bij een juridische fusie worden twee of meer ondernemingen met dezelfde rechtsvorm tot één onderneming samengevoegd. Bijvoorbeeld:

- twee bv's gaan samen, waarbij een van de bv's wordt opgeheven;
- alle rechten en plichten van de oorspronkelijke onderneming(en) gaan over op de nieuwe, dus ook de pensioenregeling en de uitvoeringsovereenkomst.

Bij een bedrijfsfusie gaan de activa en passiva (of onderdelen hiervan) over op de kopende partij. Meestal

is er (net als bij een juridische fusie) sprake van overgang van onderneming.

Pensioengevolgen

Pensioengevolgen bij een aandelenfusie

Bij een aandelenfusie wijzigt de inhoud van de pensioenregeling niet. De uitvoering kan wel veranderen.

Pensioengevolgen bij een juridische fusie

Binnen de nieuwe, samengevoegde onderneming kunnen meerdere pensioenregelingen en uitvoeringsovereenkomsten gelden. Dit kan leiden tot de volgende situaties:

- Overnemende rechtspersoon (koper) en overgenomen rechtspersoon (verkoper) hebben beide een pensioenregeling. In de praktijk is de hoofdregel dat rechten en verplichtingen in verband met een pensioenregeling van de verkoper (met de overige arbeidsvoorwaarden) overgaan op de koper. Hierbij blijven de pensioenjaren in stand, de deelnemingsjaren binnen de pensioenregeling van de overgenomen rechtspersoon worden integraal overgenomen.

Natuurlijk zijn er altijd uitzonderingen mogelijk. Het kan zijn dat de koper gehouden is aan deelname in een verplicht gesteld bedrijfstakpensioenfonds. Verder kunnen cao-afspraken leiden tot een afwijkende pensioenregeling.

- Overnemende rechtspersoon (koper) heeft wel, de overgenomen rechtspersoon (verkoper) heeft geen pensioenregeling. Het is gebruikelijk dat de koper voorafgaand aan de overname overlegt met de werknemers van de onderneming met wie hij wil fuseren. De koper wordt geacht zijn bestaande pensioenregeling te hebben aangeboden op het moment van overgang. De gewerkte jaren bij de overgenomen rechtspersoon tellen dan niet mee als deelnemingsjaren, tenzij anders wordt overeengekomen. Hierbij is het van belang om vast te stellen of de uitvoeringsovereenkomst voorziet in ongewijzigde kosten en tarieven.
- De overgenomen rechtspersoon (verkoper) heeft wel een pensioenregeling, de overnemende rechtspersoon (koper) niet. In dit geval gaan de pensioenrechten en -verplichtingen van de overgenomen rechtspersoon over op de kopende partij. De pensioenregeling bij de bestaande (oude) uitvoerder blijft in stand. De bestaande deelnemingsjaren aan de pensioenregeling gaan volledig over naar de koper, maar de werknemers van de overnemende rechtspersoon gaan niet automatisch deelnemen aan deze pensioenregeling.

Pensioengevolgen bij een bedrijfsfusie

Bij een bedrijfsfusie is het de vraag of de koper de pensioenregeling van de verkopende partij altijd moet respecteren. De hoofdregel die wordt toegepast is dat de koper verplicht is om de pensioenregeling van de verkoper voort te zetten ('overgang van onderneming'). Wettelijk zijn er enkele uitzonderingen op deze hoofdregel:

- De koper biedt zijn eigen pensioenovereenkomst aan die geldt voor zijn werknemers (dit is het keuzerecht van de koper). Of de bestaande pensioenregeling van de koper beter of slechter is, is hierbij niet van belang.
- De koper moet verplicht deelnemen aan een bedrijfstakpensioenfonds. De pensioenregeling van de verkoper hoeft dan niet langer gerespecteerd te worden.
- Bij een cao kan worden afgeweken van de pensioenovereenkomst van de verkoper.
- Heeft de verkoper geen pensioenovereenkomst en de koper wel, dan wordt de koper geacht op het moment van overgang dezelfde pensioenovereenkomst als voor zijn eigen werknemers te hebben aangeboden.

De gevolgen van een fusie of een overname zullen, bij tussen de verkoper en zijn werknemers gesloten pensioenovereenkomsten, bijna altijd relatief klein zijn. Ook na de overgang zullen de werknemers hun aanspraak op pensioenopbouw vaak ongewijzigd houden. In grote lijnen zijn hier twee uitzonderingen op,

namelijk wanneer de werknemers na de overgang onder de werkingssfeer van een verplicht gesteld bedrijfstakpensioenfonds komen te vallen of – bij een bedrijfsfusie – wanneer de verkrijger kiest voor de overgang voor toezegging aan de nieuwe werknemers van de eigen pensioenregeling. In beide gevallen worden de (oude) pensioenovereenkomsten beëindigd en gaan de werknemers van de verkoper vanaf de datum van de overgang deelnemen aan de nieuwe pensioenregeling.

Uitvoering pensioenregeling

Wat het gecompliceerd maakt is dat de pensioenuitvoerder bijna nooit aan tafel zit bij de onderhandelingen, maar wel onderdeel uitmaakt van de afspraken. De mogelijke consequentie hiervan is dat de koper wordt geconfronteerd met het gevolg dat hij de pensioenovereenkomst mogelijk (opnieuw) moet onderbrengen bij een (andere) pensioenuitvoerder. Voor de uitvoering van de pensioenovereenkomsten kan een fusie of overname een reële bedreiging vormen.

In vrijwel alle gevallen blijkt dat aan de uitvoering van een groepsondernemingspensioenfonds of door middel van een groepsverzekeringscontract na en als gevolg van de fusie of overname een einde komt. Dit geldt ook wanneer de werknemers van de verkoper na en als gevolg van de fusie of overname niet langer onder de werkingssfeer van het eigen verplichte bedrijfstakpensioenfonds vallen of wanneer zij juist verplicht in een bedrijfstakpensioenfonds moeten gaan meedoen.

Wanneer een werkgever vrijgesteld is van een verplichte deelneming in een verplicht gesteld bedrijfstakpensioenfonds kan een fusie gevolgen hebben voor een bestaande vrijstelling. Deze blijft niet automatisch in stand na een fusie. De situatie kan ook ontstaan dat de onderneming die niet onder een verplichtstelling valt dat na de overgang wel weer doet.

Het selecteren en aanstellen van een nieuwe pensioenuitvoerder is een tijdrovende en gecompliceerde bezigheid, nog afgezien van de vraag of (collectieve) waardeoverdracht wenselijk, noodzakelijk en/of mogelijk is.

Werknemersvertegenwoordiging

Bij een overdracht van zeggenschap over de onderneming of een onderdeel daarvan, fusie of overname komt de betrokken ondernemingsraad adviesrecht toe en geen instemmingrecht. Na de fusie kan het weer wel zo zijn dat er een harmonisatie van arbeidsvoorwaarden en/of pensioenregelingen moet plaatsvinden. Op dat moment heeft een betrokken ondernemingsraad weer wel instemmingsrecht.

Pensioenpremies en financiering

In de wet staat dat de verkopende werkgever zelfs één jaar na de overgang naast de koper hoofdelijk verbonden is voor de nakoming van de verplichtingen uit de arbeidsovereenkomst. De koper kan daarnaast geconfronteerd worden met achterstallige premies van vóór de overgang.

Albert Hoogeveen is directeur van de Nederlandse Pensioen Associatie.

Is uw boekhoudsoftware nog wel van deze tijd?

Een goed boekhoudpakket behoort tot de standaard bagage van een accountantskantoor. Natuurlijk voor de kantooradministratie, maar ook voor klantadministraties waarbij de klant al dan niet zelf de boekhouding verzorgt.

Gerard Bottemanne

De keuze uit standaard boekhoudsoftware is omvangrijk te noemen, toont de 'Gids boekhoudsoftware 2016' aan, die 26 mei jongstleden is verschenen. Voor zzp'ers en klein mkb zijn er 56 boekhoudpakketten, voor het middensegment (mkb) twintig pakketten en voor echt grote organisaties twaalf pakketten.

Cloud

Boekhoudsoftware die via SAAS (Software as a Service) wordt aangeboden heeft inmiddels de overhand, in tegenstelling tot boekhoudsoftware die gericht is op lokaal installeren. Gerelateerd aan genoemde segmentatie geeft dit de volgende verdeling.

	zzp/klein mkb	mkb	grote organisaties
Lokaal	24	13	11
SAAS	39	17	11

Sommige boekhoudsoftware kennen zowel een lokaal- als SAAS-model.

Een belangrijke vraag is in hoeverre innovatieve functies en eigenschappen ondersteund worden door standaard boekhoudsoftware.

Ondersteuning van het Referentie grootboekschema (RGS)

RGS-ready is een opsomming van twaalf functionaliteiten en eigenschappen, waarmee getoetst kan worden in hoeverre boekhoudsoftware RGS ondersteunt. In het segment 'zzp en klein mkb' wordt RGS ondersteund door zeventien boekhoudpakketten. Als we deze leveranciers vragen naar de mate van 'RGS-ready', via het gelijknamige initiatief www.rgsready.nl, leidt dit tot het volgende resultaat.

Mate van RGS-ready	Leveranciers
10-25%	1
26-50%	2
51-75%	6
76-100%	1

Opvallend is dat dus dat een kwart van de leveranciers 'afhaakt' als gevraagd wordt naar meer gedetailleerde eigenschappen om de ondersteuning van RGS te onderbouwen.

Elektronische factuurverwerking op basis van UBL

Steeds meer boekhoudpakketten ondersteunen UBL als het gaat om uitgaande facturen, maar ook bij elektronische factuurverwerking, oftewel het afhandelen van elektronisch ontvangen inkoopfacturen. In de praktijk gaat het dan om de combinatie van een factuur in UBL- en pdf-formaat, UBL om automatisch een boekingsvoorstel tot stand te brengen in de boekhouding en pdf als visuele weergave voor de gebruiker en om de factuur op te slaan in een factuurarchief.

Ondersteuning van elektronisch factureren op basis van UBL is op dit moment als volgt.

Eigenschap	zzp/klein mkb	mkb
Uitgaande facturen aanmaken en verzenden in UBL-formaat	28	16
Inkomende factuurverwerking op basis van UBL	24	14

Uit bovenstaande valt af te leiden dat UBL inmiddels ondersteund wordt door zo'n 50 procent van de aangeboden boekhoudsoftware, gericht op zzp en klein mkb.

In het mkb-segment wordt UBL zelfs ondersteund door zo'n 75 procent van de aangeboden boekhoudsoftware.

Een belangrijk aandachtspunt bij het afhandelen van elektronische factuurverwerking is een goede workflow rondom de autorisatie van de ontvangen facturen. Het is geenszins de bedoeling dat iedere elektronisch ontvangen inkoopfactuur direct in de boekhouding terecht komt en automatisch betaalbaar wordt gesteld. Het vooraf kunnen beoordelen van inkoopfacturen is dan een vereiste. In de praktijk wordt een dergelijke workflow nog niet door alle boekhoudsoftware ondersteund.

Jaarrekening deponeringsstukken in SBR

Vanaf boekjaar 2016 kunnen deponeringsplichtige bedrijven in de categorie micro en klein de jaarrekening alleen nog elektronisch deponeren bij de Kamer van Koophandel. Voor rechtspersonen in de bedrijfsklasse middelgroot geldt de verplichtstelling vanaf boekjaar 2017. Vanaf volgend jaar is elektronisch deponeren van de jaarrekening dus een feit, waarbij opgemerkt moet worden dat elektronisch deponeren op vrijwillige basis

Functionaliteit	Leveranciers
Facturering	56
Elektronische rekeningafschriften	54
Herinneringen/aanmaningen	47
Afschrijvingen	45
Mutaties inlezen en verwerken vanuit andere pakketten (kassasoftware, webwinkels)	41
Urenregistratie	39
Budgetten	33
Btw-aangifte via SBR/Digipoort	28
ICP-opgave via SBR/Digipoort	23

al enkele jaren mogelijk is.

Gericht op de genoemde categorie micro en klein zijn er nu zo'n vijf boekhoudpakketten die het deponeren van de jaarrekening op basis van SBR direct vanuit het pakket mogelijk maken en de verwachting is dat dit aantal zal toenemen. Veel boekhoudsoftwarepakketten pretenderen te beschikken over een 'jaarrekeningfunctie'. In de praktijk wordt dan vaak bedoeld het kunnen opvragen (op papier of via pdf) van een balans en resultatenrekening, dus geen jaarrekening met toelichting en SBR-functionaliteit. Dit laatste is nu dus wel het geval, zij het op bescheiden basis en gebaseerd op de categorie micro en klein.

Het exporteren van financiële (grootboek)gegevens ten behoeve van specifieke rapportagesoftware mag tot de basisfunctionaliteit van boekhoudsoftware gerekend worden. Voor dit laatste is vaak een export op basis van de Auditfile Financieel (XAF) mogelijk, of een aparte exportfaciliteit bij de zwaardere toepassingen.

Gewenste functionaliteit

Bij de selectie van een boekhoudpakket is het verstandig vooraf de gewenste functionaliteiten op een rij te zetten. Het verschil zit hem daarbij vaak in de details. Gericht op standaard boekhoudsoftware voor zzp en klein mkb is onderstaand op een rij gezet in welke mate bepaalde functies worden aangeboden.

Uit de tabel hiernaast valt op te maken dat lang niet alle functionaliteiten tot de standaard bagage van software behoren. Facturering en elektronische rekeningafschriften zijn uitschieters in positieve zin, terwijl het elektronisch indienen van de btw-aangifte en ICP-opgave in slechts 50 procent van de gevallen mogelijk is. Bij de aangeboden software gericht op het middensegment valt met name op dat functies als consolidatie en verplichtingen in 25 procent van de gevallen ontbreekt. Liquiditeitsplanning ontbreekt zelfs bij meer dan 50 procent van de aangeboden software.

Toekomst

Naar de toekomst toe is 'Payment Service Directive 2' (PSD2) interessant om te volgen, oftewel een nieuwe Richtlijn Betalingsdiensten voor de EU-betalmarkt. Onderdeel van PSD2 is 'Access to the Account' (XS2A). XS2A stelt derde partijen in staat toegang te krijgen tot betalingsinformatie met betrekking tot bankrekeningen. Het is dan voor veel meer leveranciers van boekhoudsoftware mogelijk een automatische bankkoppeling te realiseren. Dit laatste is nu slechts voorbehouden aan enkele leveranciers, bepaald door de betreffende banken.

Conclusie

Het aanbod van standaard boekhoudsoftware is ruim te noemen, waarbij de meeste software via het SAAS-model wordt aangeboden. Op het gebied van functionaliteit zijn er behoorlijke verschillen tussen de aangeboden pakketten en innovaties worden lang niet door alle leveranciers direct opgepakt. RGS-ready toont aan dat sommige leveranciers 'afhaken' als gevraagd wordt naar meer gedetailleerde eigenschappen. Het is dan ook verstandig bij de selectie van boekhoudsoftware deze zelf te bekijken en niet alleen af te gaan op een enkel vinkje, geplaatst door een leverancier.

Voor meer informatie over boekhoudsoftware wordt verwezen naar het gratis rapport 'Gids boekhoudsoftware 2016' (www.gidsboekhoudsoftware.nl).

Gerard Bottemanne AA is eigenaar van onderzoeksbureau GBNED.

Accountants op maat verzekerd via Novak en Aon

Novak en Aon hebben voor de accountantsbranche een aantrekkelijk verzekeringspakket samengesteld. Door de sterke onderhandelingspositie en deskundigheid van Aon kunt u, als Novak-lid, profiteren van scherpe premies, uitstekende dekkingen en goede service.

Waarom kiezen voor Novak en Aon?

Comprehensive Coverage

- Comprehensive Professional Indemnity

Business Interruption

- Business Interruption

Public Liability

- Public Liability
- Cyber

Business Protection

- Directors & Officers
- Employment Practices

Professional Indemnity

- Professional Indemnity
- Cyber

Business Interruption

- Business Interruption
- Business Interruption

Public Liability

- Public Liability
- Cyber

Business Protection

- Directors & Officers
- Employment Practices

Meer informatie en dekkingen van de verzekeringen via www.novak.nl

Albert Hoogeveen
Directeur | Pensioenadviseur

**De Nederlandse
Pensioen Associatie**

Wilt u weten waar u staat?

Neem dan contact met ons op:

070 - 79 99 250 | info@dnlpa.nl | www.dnlpa.nl

Wat doen Kamerleden voor zzp'ers?

Op 1 mei 2016 is de voor zzp'ers belangrijke Wet deregulering beoordeling arbeidsrelaties in werking getreden. In dit artikel vindt u een overzicht van onderwerpen die de afgelopen maanden in de Tweede Kamer aan de orde zijn geweest. Het overzicht laat zien dat er een breed scala aan onderwerpen is waarmee zzp'ers te maken hebben.

Felix Peppelenbosch

Antwoorden Kamervragen over criteria schijnzelfstandigheid

Staatssecretaris Wiebes (Financiën) heeft vragen van het Tweede Kamerlid Van Weijenberg (D66) beantwoord over het bericht 'Staatssecretaris Wiebes en zijn Belastingdienst hanteren verschillende criteria rond (schijn)zelfstandigheid'. Wiebes heeft hierop het volgende geantwoord:

"Opdrachtgevers kunnen zelfstandigen inhuren voor bijvoorbeeld de tijdelijke vervanging van een werknemer. Dit kan al onder het regime van de VAR en dat kan ook onder de Wet DBA. Een arbeidsrelatie, ook een tijdelijke ter vervanging van iemand die in loondienst is, wordt op zijn eigen fiscale merites beoordeeld. De beoordeling of er wel of geen dienstbetrekking aanwezig is staat los van het gegeven of het gaat om tijdelijke, structurele of variabele werkzaamheden.

Indien een invaller hetzelfde werk doet op dezelfde wijze en onder dezelfde voorwaarden en omstandigheden als degene in loondienst die wordt vervangen, dan is er sprake van een dienstbetrekking. Onder de VAR was dat zo en dat is ook onder de Wet DBA het geval. Als de invaller hetzelfde werk doet, maar de voorwaar-

den en omstandigheden verschillen ten opzichte van degene die in dienstbetrekking werkte, dan kan de invaller wel degelijk buiten dienstbetrekking werken."

19 mei 2016, DGB/2016/2140 U

Antwoorden op Kamervragen over bericht 'Zzp'er verwacht schade door nieuwe wetgeving'

Staatssecretaris Wiebes heeft regelmatig overleg met de Belastingdienst over de voortgang en de ontwikkelingen rond de implementatie van de Wet DBA. Daarnaast ontvangt hij berichten via verschillende kanalen over (vermeende) problemen die partijen ervaren of vrezen bij de implementatie. Dit antwoordde hij op vragen van Tweede Kamerleden Ziengs en Aukje de Vries (beiden VVD).

Opmerkingen over verbeterpunten, vragen en klachten worden geanalyseerd en leiden als dat mogelijk is tot aanpassingen in bijvoorbeeld de communicatie. De Belastingdienst kijkt op dit moment of hij nog extra en specifiekere ondersteuning kan bieden per sector.

De Wet DBA vervangt de ongeveer tien jaar bestaande en daardoor bekende VAR-systematiek. Een verandering van een bekende situatie, zoals de Wet DBA dat

doet, roept in het begin vragen op. Dat was volgens Wiebes bij de introductie van de VAR ook zo. Sommige vragen komen voort uit misverstanden die in de praktijk leven, andere zijn het gevolg van onduidelijkheden die men ervaart of meent te ervaren. Alle vragen en opmerkingen worden verzameld en na een analyse daarvan ontvangen de vraagstellers antwoord en worden de vragen en antwoorden gepubliceerd ten behoeve van anderen. Publicatie daarvan gebeurt op de website en de vragen en antwoorden worden ook gebruikt bij voorlichtingsbijeenkomsten en webinars, aldus Wiebes. 19 mei 2016, DGB/2016/2084 U

Kamerdebat over problemen voor zzp'ers bij kwijtschelding leenbijstand

Tijdens een debat in de Tweede Kamer op 12 april 2016 over het afscheid van de blauwe envelop, is ook gesproken over de problematiek van zzp'ers en zelfstandigen die in de financiële problemen komen als leenbijstand door een gemeente wordt omgezet in een gift. Zelfstandigen die financieel in de knel zitten, kunnen van hun gemeente een lening krijgen: leenbijstand. De gemeente kan de lening achteraf deels kwijtschelden. Dit kan leiden tot terugvordering van flinke bedragen aan toeslagen. De Belastingdienst ziet de kwijtschelding namelijk als inkomen en vordert eerder uitbetaalde toeslagen terug omdat het inkomen te hoog is. Het moeten terugbetalen van toeslagen kan tot ernstige betalingsnood leiden. De kwijtschelding is namelijk 'papierinkomen', het geld is eerder al ontvangen. Wiebes gaf aan nog dit jaar met een structurele oplossing te zullen komen. "Of dat al meteen in het Belastingplan kan, weet ik niet. Er lijkt mij echter geen bezwaar tegen om dat anders zo spoedig mogelijk daarna in een apart wetsvoorstel te regelen."

Debat Tweede Kamer, 12 april 2016

Kamerbrief over modelovereenkomsten voor zzp'ers in de zorg

Er zijn bij de Belastingdienst 262 overeenkomsten ingediend die zien op verschillende vormen van zorg (stand medio maart 2016). Dat schrijft staatssecretaris van Rijn (VWS) in een brief aan de Tweede Kamer.

Volgens Van Rijn zijn er thans nog 192 overeenkomsten in behandeling. Dat komt onder andere door de behandeling die aanvankelijk is aangehouden in verband met de totstandkoming van een algemene modelovereenkomst voor zogenoemde tussenkomst-situaties.

Inmiddels is de behandeling weer voortvarend ter hand genomen. Iedereen die vóór 1 februari 2016 een overeenkomst heeft voorgelegd aan de Belastingdienst ontvangt daar uiterlijk voor de inwerkingtreding van de Wet deregulering beoordeling arbeidsrelaties (Wet DBA) een oordeel over van de Belastingdienst. Dit is alleen anders als de behandelduur in overleg met de indiener is verlengd, aldus Van Rijn.

Brief Tweede Kamer, 7 april 2016, 948029-148653-MEVA

Geen plannen om te tornen aan de (fiscale) positie van zzp'ers

Bij het kabinet liggen geen plannen klaar om te

tornen aan de positie van zzp'ers. Dit zei staatssecretaris Wiebes op 29 maart 2016 in de Tweede kamer tijdens het mondelinge vragen uur.

Wiebes was naar de Kamer geroepen omdat Tweede Kamerlid Neppérus (VVD) hem aan de tand wilde voelen over de uitspraken van de president van DNB, Klaas Knot, in het FD van 25 maart 2016 over het belastingregime voor zzp'ers.

Volgens Knot wordt het tijd om de fiscale behandeling van zzp'ers tegen het licht te houden. Wiebes gaf echter aan dat zzp'ers een heel belangrijke en noodzakelijke rol spelen in de economie. Ze zorgen voor heel veel werkgelegenheid en ook voor heel veel ondernemerschap. Er zijn dus goede gronden voor de overheid om dat ondernemerschap op allerlei manieren te stimuleren, aldus Wiebes.

Mondelinge vragen uur, 29 maart 2016

Beantwoording Kamervragen over 'papierinkomen' van zzp'ers in de bijstand

Er zijn nog steeds problemen met de kwijtschelding van leenbijstand voor zelfstandigen op grond van het Besluit bijstandverlening zelfstandigen 2004 (Bbz) en de gevolgen die dat heeft voor de toeslagen in het jaar van kwijtschelding, het zogenaamde 'papierinkomen'. Dit antwoordt staatssecretaris Wiebes op vragen van de Tweede Kamerleden Voortman en Grashof (beiden GroenLinks). Inmiddels heeft er overleg met gemeenten plaatsgevonden over een oplossing in de fiscaliteit waardoor de kwijtschelden leenbijstand voor levensonderhoud het inkomens karakter behoudt en belast blijft, maar niet meer in het inkomen van de zelfstandige wordt betrokken en daardoor ook niet meetelt voor het toetsingsinkomen voor de toeslagen. Op dit moment wordt deze oplossing nog nader onderzocht. Wiebes streeft ernaar om uiterlijk eind 2016 uitsluitsel te geven.

23 maart 2016, nr. DB/2016/91

Beantwoording Kamervragen over zzp'ers in de zorg van wie de VAR-wuo is herzien in een VAR-loon

In 2013 is van 257 zorgverleners van zorg in natura de VAR-wuo herzien in een VAR-loon. In 2014 zijn er geen herzieningen bij zorgverleners geweest. In 2015 gaat het om 104 herzieningen. Dit antwoordt staatssecretaris Wiebes (Financiën) op vragen van het Tweede Kamerlid Van Weyenberg (D66). Wiebes geeft hierin aan dat er correcties zijn aangebracht in de aangiften inkomstenbelasting van zorgverleners van wie de VAR is herzien over het jaar 2013. Daaruit blijkt dat per 11 januari 2016 in totaal 192 aangiften 2013 zijn afgehandeld. Van deze 192 hebben er twintig niet tot een correctie geleid en 172 wel. Het gemiddelde voorgestelde correctiebedrag op het inkomen is € 14.000.

De overige aangiften 2013 en 2014 zijn nog in behandeling, aldus Wiebes.

5 februari 2016, DGB/2016/106U

Felix Peppelenbosch is mede-eigenaar van Fiscanet. Fiscanet verzorgt dagelijks fiscale nieuwsvoorziening.

Toekomst pensioen in eigen beheer

In de vorige nummers van Accountantsmagazine hebben we uitvoerig de brieven van staatsecretaris Wiebes besproken inzake het pensioen in eigen beheer van de directeur-grotaandeelhouder (dga). Inmiddels is er weer veel geschreven, gezegd en besproken.

Theo Gommer

Wiebes heeft onlangs aangekondigd in Q3 te komen met een wetsvoorstel met als titel 'Alternatieve vormgeving pensioen in eigen beheer'. Ik ga ervan uit dat iemand goed over deze titel heeft nagedacht en dat 'alternatieve vormgeving' impliceert dat er een toekomstige faciliteit blijft om pensioen op te bouwen. Anders had de titel namelijk 'Uitfaseren pensioen in eigen beheer' moeten zijn.

Optie

In zijn brief van 17 december 2015, en ook in het Kameroverleg in maart 2016, was Wiebes nog stellig van mening dat er géén fiscale faciliteit moet blijven voor het opbouwen van pensioen in eigen beheer en wilde hij alleen praten over het 'uitfaseren' van opgebouwde rechten. Alle werkgeversorganisaties hebben echter sterk aangedrongen op behoud van een faciliteit voor pensioen in eigen beheer, maar dan inderdaad wel eenvoudiger vormgeven.

Zoals het er nu uit ziet zijn er drie opties.

1. De huidige pensioenvoorziening kan op basis van fiscale grondslagen worden omgezet in Oudedagssparen in eigen beheer. Deze voorziening wordt dan opgerent met de jaarlijkse marktrente. En vanaf pensioendatum in twintig jaar, net zoals een bancaire lijfrente uitgekeerd. Heikel punt hierbij is dat het erop lijkt dat ook de uitkerings-

fase vanuit de 'werkgever-BV' moet en de voorziening niet kan worden overgedragen naar een andere (pensioen-)BV.

2. Afkoop, ook tegen fiscale grondslagen, over 'maar' 70 of 80 procent van de voorziening. En natuurlijk zonder revisierente. De vraag is echter of veel dga's, ook die het geld wél hebben, dit gaan doen als ze het pensioen ook makkelijk kunnen omzetten in een uitgestelde uitkering. Punt van aandacht daarbij is tevens dat bij het afkopen van de fiscale pensioenverplichting de 'dekkingsgraad' van de pensioenuitvoerende BV blijkbaar geen enkele rol speelt.
3. De opgebouwde rechten blijven staan. Hetzij omdat de dga dat wil, hetzij omdat de (ex)partner niet wil tekenen. En die kans is natuurlijk best groot.

Aandachtspunten

Dan zijn er nog een aantal belangrijke vragen/aandachtspunten. Ingegane pensioenen mogen wel worden afgekocht – dat levert Wiebes immers 'snel' geld op – maar niet worden omgezet in Oudedagssparen.

De vraag is voorts of verzekerde dga-pensioenen afgekocht mogen worden. Verzekeraars lezen in de brief van 17 december van niet, maar ja, zij hebben daar een groot belang bij. Wel kan natuurlijk dga-pensioen

worden teruggehaald naar de eigen BV. Ik zou dat dan ook maar snel doen!

Vervolgens is de vraag of een pensioen dat is ondergebracht bij een extern eigen lichaam, een pensioen-BV, afgekocht c.q. omgezet mag worden. De fiscale voorziening is daar namelijk aanzienlijk hoger dan de 'kale' voorziening in de eigen BV, én nu het pensioen (normaliter grotendeels) gefinancierd is, is er geen absolute noodzaak voor Wiebes om hier aan te sleutelen.

Daarnaast zijn er nog vele 'tussenvragen' zoals: als ik in de eigen BV een deel voorwaardelijk pensioen heb staan voor mijn ex-partner, die niet wil tekenen, mag ik dan wel mijn eigen deel afkopen c.q. omzetten in Oudedagssparen? En geldt hetzelfde als het deel van mijn ex is afgestort bij een verzekeraar?

Ook zal Wiebes zich moeten realiseren dat er een overgangsregime van minimaal twee jaar nodig is om alle dga's goed te kunnen adviseren. Dit zal vanuit de eigen zorgplicht van de adviseur ook moeten, waarbij een 'doorkijk' naar bredere financiële (inkomens)planning voor de dga nodig is voor een goed advies. Als hij dan ook nog een faciliteit voor toekomstig Oudedagssparen in eigen beheer (OSEB) wil toestaan, dan zal het nog een stevige wetwijziging vergen. Met de keuze voor een totaal nieuw regime in plaats van omzetting in een beschikbare premiereregeling of de bancaire lijfrente toestaan in de eigen BV – voor beide hebben we

al spelregels – heeft hij de moeilijkste weg gekozen, ben ik van mening.

Complexer

Tot slot is hij, zo heb ik begrepen, in goed gesprek met de minister van Justitie om te kijken of en zo ja hoe, de Wet VPS (Verevening Pensioenrechten bij Scheiding) toegepast moet worden op in OSEB omgezette opgebouwde pensioenrechten, waarop de wet VPS van toepassing is. De rol van de partner zal dan ook vaak doorslaggevend zijn in het advies.

Al met al ben ik het eens met de keuze om het dga-pensioen anders vorm te geven, maar ik ben er ook van overtuigd dat het allemaal toch wat complexer gaat worden dan vooraf bedacht. Ik ben dus benieuwd naar het wetsvoorstel en vooral wanneer het komt. Tot nu is Wiebes namelijk nog nooit zijn toezegging qua deadline nagekomen.

Mr. Theo Gommer MPLA is partner bij Akkermans & Partners Legal & Advice en directeur van het Wetenschappelijk Bureau van de Akkermans & Partners Groep. Verder is hij partner bij Gommer & Partners Pensioen Advocaten en voorzitter van de Nederlandse Orde van PensioenDeskundigen (NOPD). Hij schrijft de rubriek pensioenen samen met mr. Peter ter Beest MPLA. Akkermans & Partners is dé exclusieve pensioenpartner van Novak!

Verkorte opleiding Financieel Planner:

Uitbreiding en verbreding van de adviesrol

Mkb-accountants die ondernemers maximaal wensen te ondersteunen bij het maken van zakelijke en privékeuzes, kunnen nu de 'Verkorte opleiding Financieel Planner' volgen (zie ook Accountantsmagazine nummer 2, september 2015). Inmiddels heeft een eerste groep deelnemers de opleiding afgerond. Accountantsmagazine vroeg naar de ervaringen.

Leendert Haaring

Ondernemers maken dagelijks keuzes en hopen daarmee de door hen gestelde doelen te realiseren. Zij hebben daarbij behoefte aan ondersteuning van een goede adviseur. De meeste ondernemers zien de accountant als de adviseur van het midden- en kleinbedrijf. Het ligt dus voor de hand dat de accountant ook de rol van financieel planner oppakt. Een financieel planner maakt voor ondernemers inzichtelijk wat de consequenties zijn van hun zakelijke en privékeuzes en kan ondernemers hierin desgewenst ondersteuning bieden.

Zes maanden, acht colleges, 48 PE-uren

De 'Verkorte opleiding Financieel Planner' wordt sinds eind vorig jaar aangeboden door NBA Opleidingen in samenwerking met Dukers & Baelemans, het opleidingsinstituut voor financiële dienstverleners. Voor de opleiding wordt samengewerkt met Figlo. Deze softwareleverancier levert software aan accountants, finan-

cieel adviseurs, banken en verzekeraars die financieel inzicht en begrip op consumentenniveau ondersteunt.

In september 2015 begon de eerste groep aan de opleiding. Een van die deelnemers was Tijn Poelmann RA, strateeg/partner bij FEROS financieel en fiscaal strategen uit Eindhoven. "Ik vind het een goed initiatief van de NBA om de opleiding aan te bieden. Daarmee wordt voorzien in een marktbehoefte. Ik heb er veel van opgestoken en vond het een prima opleiding", vertelt Poelmann. "Mijn beweegreden om te kiezen voor de opleiding was de mogelijkheid voor extra verdieping op het gebied van huwelijksvermogen-, erf- en successierecht. Die kennis kan ik inzetten in mijn dagelijkse werkzaamheden. FEROS biedt ondernemers strategische begeleiding en daar maakt financiële planning een belangrijk onderdeel van uit. Wij ondersteunen ondernemers in hun keuzes tijdens, maar ook na hun actieve loopbaan. In tegenstelling tot andere planners richten wij ons meer op de hele periode en minder op enkel de events, zoals pensioenen en arbeidsongeschiktheid. Ons doel is om ervoor te zorgen dat er bij de ondernemer te allen tijde voldoende vermogen en liquiditeiten beschikbaar zijn om belangrijke strategische keuzes te kunnen maken", aldus Poelmann.

Bij financiële planning betreft FEROS ook de bank. "Wij zitten minimaal één keer per jaar met alle partijen om de tafel: de ondernemer zelf, de bank en wij als adviseur. Het doel van dat gesprek is om de balans van de onderneming op te maken en de plannen voor de toekomst te bespreken. Uiteraard hebben wij met de ondernemer zelf frequenter een-op-een-contact", vertelt Poelmann.

Blikveld breder en toekomstgericht

"Financiële planning is een actueel onderwerp dat steeds belangrijker wordt en wat mij betreft meer aandacht verdient binnen de accountancy", licht Eric Hut-

ten toe, accountant/fiscalist bij Hutten Accountants & Adviseurs uit Veendam, en ook een van de eerste deelnemers. "In mijn werk deed ik al aan financiële planning, maar ik richtte me dan met name op fiscale en accountancy-zaken. Tijdens de verkorte opleiding leer je dat financiële planning bestaat uit een heleboel verschillende onderdelen die samen een totaalplaatje schetsen. Sociale voorzieningen, pensioenen, testamenten en huwelijksvoorwaarden maken er bijvoorbeeld ook een belangrijk onderdeel van uit.

In gesprekken met onze klanten komen vragen als 'hoe speel je in op onvoorziene omstandigheden?' regelmatig aan bod. Het is nuttig om dergelijke vragen te kunnen concretiseren in een financieel plan. Dat leer je tijdens de verkorte opleiding. Wat ik er vooral van

heb opgestoken, is dat het blikveld van de financieel planner breder en meer toekomstgericht is dan dat van de accountant. Het is ook mijn intentie om de FFP-titel te gaan voeren en financiële planning een vast onderdeel te maken van ons dienstenpakket", aldus Hutten.

Welcome aanvulling

Mark Luysterburg, accountant en belastingadviseur bij Rietvelden Accountancy uit Houten, was ook een van de eerste deelnemers. "Een goede aanvulling voor de dagelijkse praktijk", noemt hij de opleiding. "Vooral het leggen van verbindingen tussen de verschillende deelgebieden is voor mij van toegevoegde waarde geweest. Als accountant in de mkb-sector heb je veel te maken met fiscaliteit en dit deel van de opleiding voegde voor mij weinig toe, maar juist de combinatie fiscaliteit met aspecten als toekomstvoorzieningen, kapitaalverzekeringen en beleggingen was voor mij een welkome aanvulling", aldus Luysterburg.

Luysterburg erkent de noodzaak van financiële planning voor de mkb-accountant. Luysterburg: "De adviseerende taak van de accountant wordt steeds belangrijker. De mkb-accountant kan hier zijn meerwaarde tonen aan de klant. De klanten in de mkb-sector bestaan veelal uit ondernemers en dga's waarbij de privésituatie van de klant niet los gezien kan worden van de onderneming. De mkb-accountant hoort naar mijn mening naar het totaalplaatje te kijken. De administratie wordt steeds verder gedigitaliseerd en ook het jaarrekeningtraject wordt steeds meer een druk op de knop, waardoor de meerwaarde van de mkb-accountant steeds moeilijker aan te tonen is. Hoewel ik in de praktijk zie dat we op administratief gebied en verslaggeving nog voldoende meerwaarde kunnen brengen, komt dit door ontwikkelingen op het gebied van SBR, de micro-entiteiten en de zogenoemde aangiften VPB+ steeds meer onder druk te staan.

PROGRAMMA

De Verkorte opleiding Financieel Planner bestaat uit acht colleges. De eerste vijf colleges richten zich op het uitbreiden en verbreden van de kennis. De opleiding wordt afgesloten met drie colleges die in het teken staan van de voorbereiding op het FFP-examen. Daarnaast komt de behandelde theorie integratief aan bod, zodat u in staat bent de verbindingen te leggen met diverse vakgebieden binnen het integraal advies.

COLLEGE 1: Fiscale en juridische aspecten van de eigen woning

Tijdens dit college wordt ingegaan op de fiscaal- en civielrechtelijke aspecten van de eigen woning. Onder meer de zekerheden bij de financiering, kapitaalverzekeringen en de bankspaarvarianten passeren de revue. Tevens worden onder andere de fiscale aspecten rond de eigen woning, de bijleenregeling en de dertigjaarstermijn behandeld.

COLLEGE 2: Huwelijksvermogens- en erfrecht en testamenten

Tijdens dit college wordt aandacht besteed aan de civielrechtelijke onderdelen van het huwelijksgoederenregime. Zo komt het aangepast wettelijk stelsel van gemeenschap van goederen aan de orde, maar ook de verschillende vormen van huwelijksvoorwaarden. Ook behandelen wij de positie van samenwoners en de mogelijkheden die zij hebben om zaken te regelen in hun samenlevingsovereenkomst. Het wettelijk erfrecht zal worden geplaatst naast de verschillende mogelijkheden die testamentair kunnen worden vastgelegd.

COLLEGE 3: Successiewet voor particulier en ondernemer

Aansluitend op het tweede college wordt hier ingegaan op de fiscaalrechtelijke gevolgen van de verschillende schenk- en erfconstructies. Er wordt uitgebreid aandacht besteed aan de fictieve verkrijgingen. De overdracht van de onderneming door schenking of vererving komt ook aan de orde.

COLLEGE 4: Pensioen en andere oudedagsvoorzieningen voor particulier en ondernemer

In dit college wordt aandacht besteed aan het driepijlerstelsel, bestaande uit het sociale stelsel, pensioenstelsel en de individuele pensioenvoorzieningen. Hierbij zal ook de situatie van de ondernemer centraal staan. Denk hierbij aan de mogelijkheden rondom de oudedagsreserve en het pensioen in eigen beheer.

COLLEGE 5: Beleggen en financiële rekenkunde

Het onderdeel beleggen is één van de vakgebieden die worden onderkend voor de financieel planner. Tijdens dit college wordt met name het analyseren van een beleggingsportefeuille besproken. Hierbij wordt de koppeling gelegd met financieel rekenkunde.

COLLEGE 6, 7 EN 8: Examentraining

De opleiding wordt afgesloten met drie colleges waarbij de integratie van de verschillende vakgebieden centraal staan. Elk college kent een eigen thema, te weten: familie, arbeid & wonen en ondernemer/dga. Naast de theorie van deze hoofdthema's wordt het integraal adviseren in praktijk gebracht, waarbij planningssoftware een rol speelt.

Ik ben mij daarom in het verleden al verder gaan verdiepen in fiscale wetgeving en nu dus ook op het gebied van financiële planning. Financiële planning zal zeker een onderdeel gaan uitmaken van mijn dienstenpakket."

In oktober 2016 gaat weer een nieuwe Verkorte opleiding Financieel Planner van start. Wilt u meer weten? Kijk dan op www.nbaopleidingen.nl/Opleidingen/ Verkorte-opleiding-Financieel-planner/

VOOR WIE?

De verkorte opleiding Financieel Planner is interessant voor de volgende professionals:

- U bent accountant of fiscalist en wenst u echt te verdiepen in financiële planning;
- U wilt financiële planning integreren in uw advies- en business-model;
- U wilt u in de markt onderscheiden door ook als financieel planner in te spelen op de vraag van uw klant;
- U wilt uw klant met onderneming zowel zakelijk als privé integraal adviseren;
- U wilt adequaat anticiperen op life-events van de klant;
- U wilt de verbindingen leggen met diverse vakgebieden binnen het integraal advies;
- U wilt een praktijkgerichte opleiding volgen op hbo-niveau;
- U wilt een optimale voorbereiding op het landelijk examen Financieel Planner.

Hbo A&A:

Opleider voor Accountancy-MKB en -Finance

Hbo A&A is een opleidingsinstituut met jarenlange ervaring in opleidingen voor de Accountancy-MKB en Accountancy-Finance. De accountantsopleiding van hbo A&A is recentelijk (op 15 januari 2015) aangewezen door de wettelijke toezichthouder op het accountantsonderwijs.

Frans van Luit

Directeur van hbo A&A Frans van Luit AA en Novak-directeur Guus Ham kennen elkaar uit de tijd dat zij beiden werkzaam waren bij de NOVAA in Den Haag. Een afspraak tussen hbo A&A en Novak was daarom snel gemaakt, met als conclusie dat wij elkaar prima kunnen verstrekken. Met Novak als dienstverlener en consultant voor mkb-accountantskantoren en hbo A&A als opleider voor werknemers van deze kantoren is een mooie verbinding te leggen tussen de kantoororganisatie en personeelseducatie als fundament voor optimale prestaties van het accountantskantoor. De stichting Novak en hbo A&A gaan daarom samen aan de slag met een masterclass in de AA-opleiding, die naast de verplichte onderdelen een verbreding van de inhoud met zich meebrengt, waaraan (mede) door Novak vorm wordt gegeven.

Theorieopleiding nieuwe stijl

Begin 2016 zijn nieuwe eindtermen voor het accountantsonderwijs van toepassing. In deze nieuwe eindtermen zijn drie beroepsoriëntaties voor accountants opgenomen: Assurance, Accountancy-MKB en Accountancy-Finance. De oriëntatie Assurance richt zich op de traditionele functie van accountant in de controlepraktijk. De oriëntatie Accountancy-Finance is bedoeld voor de accountant in een financiële functie. De oriëntatie Accountancy-MKB voldoet aan de lang gekoesterde wens van een betere aansluiting van het accountantsonderwijs op het mkb. Hbo A&A is (naast de huidige AA-opleiding) als eerste opleider gestart met de nieuwe oriëntaties Accountancy-MKB en Accountancy-Finance (www.hboaa.nl). De op het mkb gerichte oriëntatie richt zich op de dagelijkse praktijk van de mkb-accountant:

(risicogericht) samenstellen, strategische advisering, fiscale advisering en IT-vraagstukken. Daarnaast maken de overige assurance-opdrachten onderdeel uit van de nieuwe opleiding. In de eerste fase van de opleiding wordt de theorie gekoppeld aan praktijkgerichte casuïstiek en in de post-initiële fase (post-hbo) wordt in de verschillende onderwijsmodules een verbinding gelegd met de driejarige praktijkopleiding.

Een samenstelopdracht, een beoordelingsopdracht, bijzondere onderzoeken en adviesproducten worden als beroepsproducten ingebracht in de theorie door middel van presentaties en onderlinge discussie. Voor de student een win-winsituatie. De lesstof blijft daardoor beter 'hangen' en de doorlooptijd van de totale opleiding wordt behoorlijk verkort. Bovendien worden de lessen boeiender en is alles wat geleerd wordt direct verbonden met de praktijk van alledag.

Hbo A&A is in het voorjaar van 2016 op verzoek van de NBA een pilot gestart met de verbinding theorie en praktijkopleiding in de vorm van trainingen voor de afronding nieuwe stijl, het referaat. Studenten hebben gewerkt aan beschrijvingen van dilemma's in de kantooromgeving en hebben deze bediscussieerd en gepresenteerd in het onderwijs. Een bijzonder leerzame ervaring, was de conclusie van alle deelnemers (<https://www.nba.nl/praktijkopleiding/Opleidingen/Pilots-referaat-succes-afgerond/>).

Praktijkopleiding AA nieuwe stijl

Niet alleen de theoretische opleiding verandert, ook de opbouw en inhoud van de praktijkopleiding (driejarige stage) wijzigt. Een belangrijk aanzet tot de wijzigingen wordt ingegeven door de integratie van theorie en praktijk in de nieuwe CEA-eindtermen. Dit is ten opzichte van de vorige eindtermen een fundamentele wijziging. Integratie wordt het sleutelwoord.

Een belangrijke vernieuwing voor de student en voor het kantoor: door de koppeling tussen theorie en praktijk wordt, zoals hiervoor bij de theorieopleiding nieuwe stijl al aangegeven, de totale doorloop in het traject tot 'accountant worden' verkort. Het gevolg is een kostenbesparing voor het kantoor als gevolg van 'ontdubbeling' in de opleiding en een versnelling in het carrièrepad van de medewerker. Het vraagt natuurlijk wel betrokkenheid van het kantoor bij de opleiding van de medewerker onder het motto: een tevreden werknemer is een visitekaartje voor het kantoor.

Ook de praktijkopleiding nieuwe stijl is gebaseerd op de drie nieuwe oriëntaties Assurance, Accountancy-MKB en Accountancy-Finance. Naar verwacht zullen de meeste AA-studenten kiezen voor de oriëntatie Accountancy-MKB. In de praktijkopleiding van deze variant verdwijnen de verplichte wettelijke controleopdrachten en maken plaats voor de meer bij het mkb passende

bijzondere onderzoeken. Daarnaast wordt de adviesfunctie van de mkb-accountant benadrukt door praktijkopdrachten gericht op adviezen over strategische beslissingen op gebied van financiering, IT en fiscale advisering van mkb-ondernemingen.

De RA-studenten zullen vermoedelijk kiezen voor de oriëntatie Assurance. De controleopdrachten zullen in deze variant zeer nadrukkelijk onderdeel van de opleiding zijn (theorie en praktijk). Het aantal uren dat tijdens de praktijkopleiding moet worden besteed aan de controleopdrachten wordt daarom verhoogd naar 1.500.

Een opleidingstraject

Theorie en praktijk worden in de CEA-eindtermen samengevoegd tot één opleidingstraject, dat afgesloten wordt met een gecombineerd eindexamen gericht op kennis van de theorie én toepassing in de praktijk. Essay en referaat worden sleutelwoorden

in de tussentijdse beoordeling van de trainees. Onderwijsinstellingen moeten meer betrokken raken bij de praktijkopleiding en stagebureaus ontvangen daardoor meer feedback van de theoretische opleiding. Alles bij elkaar een grote stap vooruit in een (nog) betere coaching van de student/trainee in de belangrijkste fase van een carrière in de accountancy. De NBA is nog niet helemaal klaar voor de nieuwe stijl van de praktijkopleiding. De leeromgeving moet nog worden aangepast. Formeel start de NBA daarom in januari 2017 met de nieuwe oriëntaties in de praktijkopleiding, maar studenten/trainees die kiezen voor de oriëntatie Accountancy-MKB kunnen in september al starten en voorsorteren op de nieuwe oriëntatie.

Overgangsregelingen bij overstappen naar de nieuwe oriëntatie Accountancy-MKB

Hbo A&A heeft in overleg met de CEA een soepele overgangsregeling opgesteld voor studenten die voor 1 september 2017 besluiten om over te stappen naar de theorieopleiding nieuwe stijl. Studenten van verschillende accountancyopleidingen kunnen daardoor (nagenoeg) geruisloos overstappen naar de nieuwe stijl. Ook de praktijkopleiding kent een gelijksoortige overgangsregeling. Als u nu al bent gestart met de praktijkopleiding, dan kunt u uw portfolio meenemen naar de nieuwe stijl.

Frans van Luit AA is directeur van hbo A&A. Frans is werkzaam geweest als openbaar accountant, als vaktechnisch medewerker bij de NOVAA (fusiepartner van de NBA), als docent diverse accountancyvakken en tot eind 2014 als opleidingscoördinator accountancy en fiscale opleiding bij Markus Verbeek Praehop. Daarnaast is hij nauw betrokken geweest bij de totstandkoming van de vorige en huidige eindtermen voor de accountantsopleiding voor theorie en praktijk.

Trainingen uitgelicht

Hieronder vindt u een selectie van trainingen van NBA Opleidingen die interessant zijn voor de mkb-accountant. U kunt zich voor cursustitels van NBA Opleidingen aanmelden via de website opleidingen.novak.nl. U profiteert als Novak-lid van 10 procent korting op de reguliere opleidingsprijs. De kortingsregeling geldt uitsluitend voor het aanbod van NBA Opleidingen op opleidingen.novak.nl. Novak Opleidingen verreken de korting achteraf door middel van een creditnota.

De samenstellingsopdracht opnieuw samengesteld (NBA Opleidingen)

Per 1 januari 2016 is de vernieuwde Standaard 4410 in de regelgeving een feit; de samenstellingsopdracht dus opnieuw samengesteld. Dit heeft gevolgen voor het werk van alle accountants in het mkb. Het is dus een must om deze cursus te volgen. De NBA heeft een Praktijkhandreiking 4410 over dit onderwerp uitgebracht die uiteraard onderdeel is van deze cursus. U neemt kennis van de wijzigingen in de Standaard en van de Praktijkhandreiking 4410, met nadruk op de gevolgen voor uw werkzaamheden in de praktijk. Hiermee kunt u uw aanpak (onder andere werkprogramma) voor de samenstellingsopdracht aanpassen.

DATUM 5 juli 2016, 14:00 - 20:00 uur

PLAATS Fletcher Hotel Nieuwegein-Utrecht, Nieuwegein

Financial Excel 2010 voor accountants – tweedaagse cursus (NBA Opleidingen)

Excel biedt eindeloos veel mogelijkheden voor rapportages, analyse en interpretatie. Er is veel meer mee mogelijk dan de meeste accountants weten. Heeft u het gevoel dat u nog te weinig gebruik maakt van de mogelijkheden? Volg dan deze cursus Excel voor accountants en word in twee dagen bijgespijkerd in Excel 2010. Uniek aan deze cursus is dat u cases uit uw eigen praktijk kunt inbrengen.

Excel is hét hulpmiddel voor rapportage, analyse en presentatie van financiële gegevens. Accountants die eerder deelnamen aan deze cursus zijn enthousiast over de vele oefeningen en opdrachten tijdens de cursus.

DATUM 5 juli 2016, 13:00 - 21:00 uur, 6 juli 2016, 9:00 - 17:00 uur

PLAATS Fletcher Hotel Nieuwegein-Utrecht, Nieuwegein

Aan het werk met de werkkostenregeling: De WKR in de praktijk (NBA Opleidingen)

Sinds 1 januari 2015 is de werkkostenregeling (WKR) voor alle werkgevers verplichte kost. De WKR brengt een geheel nieuwe systematiek voor belasting-vrije vergoedingen en verstrekkingen voor het personeel. De werkgever is voor dergelijke vergoedingen nu aangewezen op de 'vrije ruimte' (per jaar 1,2 procent van de fiscale loonsom), de gerichte vrijstellingen én intermediaire kosten. De WKR roept veel vragen op.

Over wat er kan en mag in vergelijking tot de oude regels, wat er onder de vrije ruimte kan – of moet – worden gebracht, de afbakening van intermediaire kosten, het noodzakelijkheids criterium, de verplichte aanpassing van arbeidsvoorwaarden, de correcte administratieve verwerking, de concernregeling, en nog veel meer. Die vragen én de antwoorden daarop staan centraal in de cursus. We bespreken de actuele stand van zaken, aan de hand van veel praktijkvoorbeelden. Daarbij krijgt u alle ins en outs aangereikt, en kunt u al uw praktijkvragen over de WKR aan de orde stellen. Na afloop van de cursus kunt u uw klanten adviseren hoe zij de werkkostenregeling optimaal kunnen toepassen en hoe de arbeidsvoorwaarden aan die regeling moeten worden aangepast.

DATUM 6 juli 2016, 14:00 - 21:00 uur

PLAATS Fletcher Hotel Nieuwegein-Utrecht, Nieuwegein

Implementatie Standaard 4410 (NBA Opleidingen)

In deze praktijkgerichte cursus wordt ingegaan op de invoering van de aangepaste Standaard 4410 in de accountantspraktijk. Daarbij wordt onderscheid gemaakt tussen formele aspecten en inhoudelijke aspecten. De Praktijkhandreiking van de NBA speelt hierbij ook een rol. Tevens komt de samenstellingsopdracht bij een micro-BV aan de orde.

Ten aanzien van de formele aspecten komen de opdrachtbevestiging, de bevestiging bij de jaarrekening en de tekst/strekking van de samenstellingsverklaring aan de orde. Daarnaast is er aandacht voor de gevolgen voor het kwaliteitshandboek en de kwaliteitsbewaking. Inhoudelijke aspecten die aan de orde komen zijn: de significante oordeelsvorming, de ondersteuning daarbij door de accountant, significante aangelegenheden en de uitvoering en vastlegging van werkzaamheden in het werkprogramma en het dossier: de documentatie. Met behulp van voorbeelden van toepassingen op papier en met behulp van templates/automatisering wordt de vertaling naar de praktijk gemaakt. Na afloop van deze cursus kunt u aangeven welke aspecten in uw accountantspraktijk nadere aandacht verdienen in verband met de invoering van Standaard 4410.

DATUM 6 juli 2016, 14:00 - 20:00 uur

PLAATS Postillion Hotel Amersfoort-Veluwemeer, Putten

Voor meer informatie, bezoek de website: consultants.novak.nl

stichting
novak
Producten en diensten voor het mkb-accountantskantoor

Lyreco
OFFICE & WORK SOLUTIONS

Alles voor uw accountantskantoor

99⁹⁹

Directiestoel Younico 1402
Zwart
REF. 6.511.632

349⁹⁹

Directiestoel Airspace 3632
Zwart
REF. 4.163.282

Cleartex polycarbonaat vloermatten
120 x 150 cm
REF. 4.158.089

Deze promotie is geldig tot en met 30/09/2016 en enkel voor deze producten, tenzij anders vermeld. De actie staat steeds vermeld bij het desbetreffende artikel. Vermelde prijzen zijn altijd in euro en zonder BTW. De acties in deze promotiefolder zijn niet cumuleerbaar. Onder voorbehoud van eventuele zettfouten.

V.U.: S. Bosmans - Berchemstadionstraat 72 - (B) 2600 Berchem
© Lyreco 2016

Breid uw adviespraktijk uit met persoonlijke financiële planning.

Maak kennis met het Figlo Platform.

- Advies software voor financiële planning
- Inzicht en overzicht in de huidige situatie en de toekomst
- Eenvoudig updaten van een financieel plan of een scenario analyse
- Monitoren en alerts van al uw dossiers via een online adviseursdashboard
- Zorgt voor integratie van de onderneming en de ondernemer

Ga voor meer informatie naar figlo.com/accountant

figlo

The Power of Financial Insight

Contact

Info@figlo.com
of bel 010 264 6666

*Hebben de
salarisprofessionals
van uw organisatie
13 september 2016
al in hun
agenda staan?*

Luc Negrijn RSa

DENISE DILLEN RPP

Dinsdag 13 september 2016: het NIRPA Congres. Hét congres voor de payroll professional!

Op de tweede dinsdag in september vindt het NIRPA Congres plaats in MediaPlaza, Utrecht. Dit is hét jaarlijkse vakevenement voor payroll professionals. Salarisprofessionals kunnen er hun kennis en skills vergroten, hun netwerk uitbreiden, meepraten over de toekomst van het vak en 40 PE-punten verdienen. **Inschrijven kan op www.nirpa.nl/congres2016**

NIRPA staat voor payroll professionalisme

Hardwareweg 4 3821 BM Amersfoort 033-4546648 info@nirpa.nl www.nirpa.nl

Het Nederlands Instituut van Register Payroll Accounting (NIRPA) is een onafhankelijke stichting, die al sinds 2004 staat voor kwaliteitsborging van payroll professionals door middel van opname in het Register Salarisadministrateur (RSa) of Register Payroll Professional (RPP).